

N:o 80.

Ank. till Riksd. kansli den 6 april 1908, kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition om anslag till inköp för Nyköpings hospitals räkning af tomterna n:is 77—83 i Nyköpings stads tredje kvarter.*

(2:a U. A.)

I en till Riksdagen den 14 februari 1908 aflåten proposition, n:o 48, har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att, för inköp för Nyköpings hospitals räkning af tomterna n:is 77—83 i Nyköpings stads tredje kvarter, på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 71,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1908 af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Till omförmälda statsrådsprotokoll har departementschefen i förevarande ärende anfört följande:

»I underdånig skrifvelse den 27 september 1907 har medicinalstyrelsen hemställt om utverkande af anslag till inköp för Nyköpings hospitals räkning af tomterna n:is 77—83 i Nyköpings stads tredje kvarter.

Ifrågavarande tomters läge i förhållande till hospitalet framgår af en utaf A. Helander upprättad karta, hvaraf aftryck torde få biläggas detta protokoll.

Af handlingarna i ärendet inhämtas hufvudsakligen följande.

Under de senare åren har vid så godt som hvarje ekonomisk och sjukvårdsinspektion af Nyköpings hospital framhållits angelägenheten af att för hospitalets räkning förvärfva vissa bland ofvannämnda inom samma gatukvarter som hospitalet belägna, enskilda personer tillhörande fastigheter. Ett par gånger har äfven direktionen för hospitalet lyckats erhålla köpeanbud å en eller ett par af dessa fastigheter och i anledning däraf hos medicinalstyrelsen gjort hemställan om vidtagande af åt-

gärder för inköp af dem. Medicinalstyrelsen, som visserligen funnit dessa framställningar synnerligen beaktansvärda, har likväl varit tveksam om lämpligheten att förorda de sålunda ifrågasatta inköpen, enär det syns styrelsen otvifvelaktigt, att endast genom förvärfvande af *samtliga* här ifrågavarande fastigheter någon verklig och varaktig fördel för hospitalet vore att förvänta.

Sedan emellertid medicinalrådet G. Schuldheis, som i egenskap af öfverinspektör för sinnessjukvården i riket den 8 maj 1907 förrättat inspektion vid hospitalet, med anledning af därvid påpekade svårigheter att tillgodose berättigade anspråk på tillsynen af de sjuka, förordat, bland annat, beredande af ökad antal bostadslägenheter för betjäningen, eventuellt familjebostäder för några manliga sjukskötare, har frågan om förvärfvande för hospitalets räkning af ofvannämnda fastigheter ånyo förts fram på dagordningen uti en af öfverläkaren vid hospitalet A. Pettersson till hospitalsdirektionen ingifven skrift af den 7 juli 1907. Efter att till en början hafva redogjort för de under senare åren allt mera ökade svårigheterna att hålla den vid hospitalet anställda sjukskötarpersonalen fulltalig äfvensom för de menliga följderna häraf för sjukvårdens uppehållande på tillbörligt sätt, har öfverläkaren uti sin förevarande framställning anfört att, då en af hufvudanledningarna till att sjukskötarna afflyttade från hospitalet vore omöjligheten för dem att därstädes bilda eget hem, man framför allt borde vidtaga åtgärder för att åt personalen anskaffa familjebostäder. Man kunde därigenom förvänta, att de skötare, som komme i åtnjutande af denna förmån, skulle med starkare band fästas vid anstalten. Då emellertid ingen af de å hospitalet befintliga lokaler kunde undvaras eller ens lämpade sig för ifrågavarande ändamål, blefve det nödvändigt att ordna denna bostadsfråga antingen genom att uppföra en ny byggnad inom hospitalets nuvarande område eller ock att söka förvärfva den hörngård vid Hospitals- och Sägargatorna, hvars tomt låge omedelbart intill hospitalsområdet. Hvad det förra alternativet anginge funnes ingen annan plats, som kunde anses lämplig eller ens tillräckligt stor, mer än själfva parkområdet. Att inom detsamma förlägga en så stor byggnad med tillhörande uthus skulle dock allt för mycket inkräkta på därvarande trädgårds- och blomsterland, hvilka så väl behöfdes för att bereda patienterna sysselsättning och trefnad, hvarjämte parken i väsentlig mån därigenom skulle förlora sin prägel. Det senare alternativet däremot medförde den fördelen, att man genast finge till sin disposition ett tvåvåningars bostadshus, hvilket efter relativt ringa reparationer eller omändringar skulle synnerligen väl lämpa sig för ändamålet såväl med afseende på läge som utrymme. Om hospitalet blefve ägare till ofvan-

nämnda gård, funnes också större utsikt att kunna förvärfva därintill vid Sägargatan liggande öfriga gårdar.

Med anledning af öfverläkarens ifrågavarande framställning ingick hospitalsdirektionen till medicinalstyrelsen med en skrifvelse i ämnet den 9 juli 1907, däruti direktionen på det lifligaste instämde däruti, att de nuvarande betjäningförhållandena vid hospitalet vore i högsta grad otillfredsställande, och att en förbättring därutinnan vore af trängande behof påkallad. Beträffande bästa sättet för de anmärkta olägenheternas afhjälpande vore jämväl direktionen af den mening, att åtgärder ofördröjligen borde vidtagas i de afseenden, som öfverinspektören för sinnessjukvården i riket och hospitalets öfverläkare anvisat, och då, hvad särskildt anginge beredandet af familjebostäder för manliga skötare, å det nuvarande hospitalsområdet ej funnes lämplig plats för uppförande af sådana bostäder, syntes det direktionen högligen önskvärdt, att hospitalet kunde blifva ägare till åtminstone någon af de till hospitalsområdet gränsande gårdarna vid Sägargatan. I likhet med öfverläkaren ansågo äfven direktionen, att hörngården vid nämnda gata och Hospitalsgatan (gården n:r 77 och 78) skulle vara den för ifrågavarande ändamål lämpligaste, men om den ej kunde erhållas, skulle efter direktionens mening det afsedda syftet på fullt tillfredsställande sätt kunna vinnas äfven genom förvärfvande af någon annan af omförmälda gårdar. På grund af hvad sålunda anförts och med framhållande af sakens väsentliga betydelse för anstaltens lämpliga skötande samt under åberopande af förut andragna skäl för önskvärdheten att kunna med hospitalsområdet införlifva de därintill gränsande gårdarna vid Sägargatan, förordade direktionen på det varmaste bifall till hvad öfverläkaren föreslagit, allenast med den ändring, att medicinalstyrelsen måtte bemyndiga direktionen att söka med vederbörande ägare träffa förberedande aftal om inköp för hospitalets räkning af den eller dem af ifrågavarande gårdar, som kunde för skäligt pris erhållas.

Med anledning häraf återremitterade medicinalstyrelsen ärendet till hospitalsdirektionen med anmodan att söka anskaffa och till styrelsen inkomma med anbud å *samtliga* vid Sägargatan intill hospitalsområdet gränsande gårdar, och borde därvid ägarna utfästa sig att kvarstå vid sina erbjudanden till den 1 oktober 1908.

Med skrifvelse den 24 september 1907 har direktionen därefter inkommit med köpeanbud å *samtliga* ifrågavarande fastigheter.

Köpeskillingen för de särskilda fastigheterna jämte öfriga upplysningar rörande desamma framgå af följande sammanställning, som jag med ledning af handlingarna låtit uppräta.

Gårdens n:r i kvarteret.	Ägare.	Taxerings- värde i kronor.	Tomtareal i kvadrat- meter.	Lägenheternas antal och beskaffenhet.
77 och 78...	P. J. Engström....	17,500	441	{ 8 lägenheter om 1 rum och kök. 1 lägenhet » 2 » » » 2 enkelrum.
79 .....	E. Lundberg.....	5,000	342	{ 1 lägenhet om 2 rum och kök. 1 » » 2 rum. 1 » » 1 »
80 .....	N. A. Wihr .....	2,500	275	{ 1 mindre butik. 1 lägenhet om 1 rum och kök. 1 » » 1 rum.
81—83 ...	Edla Öberg... ..	17,900	941	{ 1 slakterilokal. 1 lägenhet om 4 rum och kök. 4 lägenheter » 1 » » » 2 » » 1 rum.

Samtliga anbud, tillhoppa å 71,000 kronor, äro bindande till den 1 oktober 1908, då tillträdet med angifna inskränkingar skall ske och då köpeskillningarna skola erläggas.

Uti en handlingarna bifogad, till medicinalstyrelsen ställd skrift af den 23 september 1907 har öfverläkaren vid hospitalet rörande det ifrågasatta inköpet af ofvannämnda fastigheter anfört hufvudsakligen följande.

Hvad prisen å gårdarna anginge, hade dessa visserligen höjts, sedan föregående anbud ingåfvos, men därvid vore att märka, dels att hörngården (n:r 77—78) tillbyggt och att hyrorna å samtliga lägenheter stigit, dels att byggnadsverksamheten under de senare åren i staden tilltagit och med all sannolikhet komme att ytterligare ökas, sedan Riksdagen beslutit anläggning af järnvägen Järna—Nyköping—Norrköping. Det funnes således giltiga skäl till antagandet, att prisen å gårdar och tomter hädanefter skulle ännu mer uppdrifvas. Man borde därför ur ren sparsamhetssynpunkt begagna sig af det gynnsamma tillfälle, som nu erbjudits att förvärfva gårdarna i fråga för en summa, som i betraktande af tidsförhållandena enligt kompetent persons utsago ej kunde anses vara så högt tilltagen, som man haft skäl förvänta, synnerligast som det ej varit möjligt att fördölja det staten vore spekulant.

Uppgifvet hyresbelopp i kronor.	Köpeskil- lingens belopp.	Pris per kvm.	Särskilda köpevillkor.	Nuvarande afkastning i procent å köpe- summan.
1,655	28,000	63.49	-----	c:a 6 %
550	8,500	24.85	-----	c:a 6,5 %
300	6,500	23.64	{ Rätt för säljaren, född 1833, och hans hustru, född 1837, att under sin lifstid disponera gården mot årlig hyra af 225 kr. }	c:a 5 %
1,230	28,000	29.76	{ Rätt för slaktaren C. Öberg, född 1850, att mot årlig hyra af 300 kr. under sin lifstid använda slakterilokalen samt en lägenhet om 1 rum och kök. }	c:a 4,5 %

De skäl, som talade för detta inköp, vore emellertid, fortsätter öfverläkaren, af den art, att detsamma rent utaf vore ett lifsvillkor för hospitalet. Först och främst vunnes nämligen därmed, att man finge fritt disponera öfver alla tomter i det kvarter, som hospitalet nu i öfrigt till hela dess utsträckning intoge, och att hospitalsområdet således komme att åt alla håll få en så att säga naturlig begränsning. I sammanhang därmed kunde påpekas fördelen af att en sjukvårdsinrättning, af hvad slag den vara mände, ej hade något i ett eller annat afseende alltför störande grannskap. Icke minst gällde detta för en anstalt, där sinnessjuka vårdades. Nyköpings hospital vore utan gensägelse i berörda hänseende synnerligen vanlottadt. Alldeles invid detsamma befunne sig nämligen dels stora fabriksbyggnader, dels de ifrågasatta gårdarna, och ej så sällan iakttog man, huru personer därifrån hölle utkik såväl öfver ett par af hospitalets promenadgårdar, som ock öfver området i dess helhet. Ju mer man kunde skydda patienterna för nyfiknas blickar, desto bättre vore det naturligen för de förra.

Giltiga skäl för det ifrågasatta inköpet föreläge alltså redan i de anförda omständigheterna, men äfven andra vida större fördelar skulle därigenom kunna vinnas. Det blefve nämligen möjligt såväl att anskaffa ökad bostadsutrymme för betjäningen, som att erhålla lämplig plats för upp-

förändret ej blott af en mindre sjukpaviljong (en öfvervakningsafdelning för cirka 20 patienter), utan äfven en gudstjänst- och samlingssal, hvaraf hospitalet vore i så trängande behof.

Hospitalsdirektionen har uti sin sistnämnda skrifvelse till medicinalstyrelsen, med instämmande uti hvad öfverläkaren anfört, på det lifligaste tillstyrkt bifall till hvad af honom föreslagits, och har direktionen i detta afseende särskildt framhållit,

att köpeanbuden syntes direktionen fullt antagliga, då, efter hvad handlingarna utvisade, staten under den tid, som komme att förflyta till dess gårdarna kunde för hospitalets räkning fullt tagas i anspråk, syntes kunna påräkna en ränteinkomst å köpeskillingen af omkring fem procent;

att de uppställda villkoren om lifstids besittningsrätt till vissa lägenheter icke syntes böra verka afskräckande, då de personer, till hvilkas förmån dessa villkor uppställts, redan uppnått ganska hög ålder;

att någon utsikt icke syntes direktionen förefinnas för att gårdarna längre fram skulle kunna förvärfvas till billigare pris, då med lättare kommunikationer och stigande byggnadsverksamhet snarare syntes sannolikt, att spekulationen i gårdar inne i staden skulle ökas och prisen därmed stiga; samt

att förvärfvandet af ifrågavarande tomter, såsom förut så många gånger framhållits, vore för hospitalet af utomordentligt stor vikt, då det eljest blefve nödvändigt att för uppförandet af erforderliga byggnader till hospitalet ytterligare inkräkta på det redan nu ytterst knappa trädgårds- och parkområdet.

För egen del har medicinalstyrelsen särskildt framhållit följande synpunkter.

Nyköpings hospitalsområde, å förutnämnda karta utmärkt med en röd heldragen linje, vore beläget vid stadens nordvästra utkant och begränsades åt denna sida af »västra kyrkogården», mot nordost af Nyköpingsån, mot sydväst af Västra Trädgårdsgatan, å hvars motsatta sida länslasarettets område vore beläget, samt mot sydost af dels Sågar-gatan, dels här ifrågavarande fastigheter i Nyköpings stads tredje kvarter n:is 77—83 och slutligen af en gata mellan hospitalsområdet och Fors spinneris fabriker. Områdets areal uppginge till 3,37 hektar, hvaraf 1 hektar köksträdgård och återstoden tomt för byggnader, promenadgårdar, vägar, blomsteranläggningar och park. Patientantalet uppginge till 181.

Hospitalsområdet hade sålunda öfverallt en fördelaktig och naturlig begränsning utom utefter en del af gränslinjen mot sydost. Grannskapet till här ifrågavarande fastigheter n:is 77—83, de enda i enskild ägo befintliga inom det gatukvarter, som för öfrigt uteslutande disponerades af hospitalet, innebure nämligen för hospitalet en uppenbar fara för störande eller i annat afseende obehagliga inflytanden.

Då nu inom kort den beslutade statsbanan från Järna öfver Nyköping till Norrköping komme till stånd, syntes man hafva all anledning antaga, att i Nyköping, som redan nu vore en liflig industristad, efterfrågan å tomter för boningshus och industriella anläggningar skulle blifva lifligare än hittills och att sålunda här ifrågavarande, å hospitalsområdet inskjutande tomter möjligen kunde blifva bebyggda med en större bostadskomplex eller fabriksanläggning, hvarigenom ofvan antydda olägenheter skulle ytterligare ökas och verksamheten å hospitalet, hvars ändamål framför allt fordrade en lugn och afskild belägenhet, komma att lida det svåraste men, detta så mycket mera, som Nyköpings hospitals område i förhållande till patientantalet vore synnerligen knappt.

Den fråga, som nu närmast föranledde förevarande underdåniga framställning, nämligen behovet af ökad utrymme för såväl sjukvårdssom ekonomibetjäning vid Nyköpings hospital, vore i sin mån ägnad att särskildt illustrera olägenheterna af detta hospitals otillräckliga och i visst hänseende otillräckligt afskilda område. Detta behof kunde nämligen icke tillgodoses genom uppförande af nybyggnader, så länge utrymme för sådana saknades; men genom att för hospitalets räkning inköpa här ifrågavarande fastigheter skulle de nödvändiga bostadslägenheterna för ett något större antal sjukvårds- och ekonomibetjäning vinnas, på samma gång som ett från andra synpunkter synnerligen angeläget önskemål för anstalten blefve realiseradt, nämligen en afskild och i förhållande till enskilda byggnader ostörd belägenhet. Medicinalstyrelsen ville därför instämma i den af hospitalets öfverläkare uttalade mening, att förvärfvandet af dessa fastigheter vore ett viktigt villkor för anstaltens fortsatta framgångsrika verksamhet.

Beträffande den för inköpet betingade köpeskillingen och de i vissa hänseenden inskränkande villkoren för dispositionen af fastigheterna för den närmaste framtiden, delade medicinalstyrelsen i allo den mening, som direktionen härutinnan uttalat, och hade intet väsentligt att tillägga.

De aftal, som i detta hänseende träffats, tilläte hospitalet att redan från och med den 1 oktober 1908 disponera den fastighet, gården n:is

77—78, som närmast vore erforderlig för beredande af ökad bostadsutrymme åt betjäningen. Att fastigheterna n:is 80 och 81—83 först efter någon tid kunde blifva för hospitalet tillgängliga, vore af mindre vikt.

I fråga om den framtida användningen af fastigheterna n:is 79—83 vore medicinalstyrelsen icke beredd att nu framlägga definitivt förslag. Möjligen kunde här anordnas, förutom bostadslägenheter, gudstjänst- och samlingslokaler för hospitalets patienter och personal. Sådana lokaler finnes numera å de flesta anstalter för sinnessjuka och vore i alla händelser att anse såsom särdeles önskvärda. Å Nyköpings hospital hade emellertid frågan om anordnande af sådana hittills strandat på svårigheten att finna tjänlig byggnadsplats på det begränsade tomtområdet.

Skulle tilläfvventyrs någon del af de nyförvärfvade gårdarna tillsvdare icke kunna användas för hospitalets behof, syntes intet hinder möta för uthyrande däraf till enskilda personer, enär hospitalet i så fall såsom hyresvärd skulle äga bestämmanderätten och möjligheten att utöfva nödig kontroll.

Hufvudvikten i denna fråga låge nämligen lika mycket på angelägenheten att bereda hospitalet trygghet mot fara och obehag från den närmaste omgifningen som att förskaffa hospitalet nödiga bostadslägenheter för betjäningen och eventuellt äfven andra för hospitalet erforderliga lokaler.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställde medicinalstyrelsen i underdånighet, det täcktes Eders Kungl. Maj:t för 1908 års Riksdag framlägga nådig proposition om ett anslag af 71,000 kronor att förskottsvis utgå under 1908 till inköp af tomterna n:is 77—83 i Nyköpings stads tredje kvarter för Nyköpings hospitals räkning.

Till följd af nådig remiss har öfverintendentsämbetet den 14 januari 1908 afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet samt därvid anfördt följande.

Efter det öfverintendentsämbetet anmodat en af sina tjänstgörande arkitekter, E. Josephson, att för närmare granskning af hithörande förhållanden afresa till orten, samt arkitekten Josephson med redogörelse för sina erfarenheter i ämnet till ämbetet inkommit, hade ämbetet vid ompröfning häraf — med biträdande af de utaf medicinalstyrelsen för den gjorda framställningen förebragta skäl — funnit, att de ifrågasvarande tomternas förvärfvande för Nyköpings hospitals räkning vore i hög grad välbetänkt, särskildt med hänsyn till de afsevärda olägenheter, som deras omedelbara närhet till hospitalet kunde komma att förorsaka detta, så länge de befunne sig i enskild ägo.

Mot de begärda prisen för de olika fastigheterna i fråga syntes,



enligt ämbetets mening, icke vara något att erinra, synnerligast om i betraktande toges den jämväl af medicinalstyrelsen framhållna, till följd af angifna omständigheter sannolika prisstegring inom den närmaste framtiden på tomter i staden Nyköping, ett förhållande, som syntes böra föranleda, att det ifrågakämda inköpet komme att ske ju förr desto hellre.

Hvad anginge de omhandlade byggnadernas användande till bostäder m. m. för hospitalets behof — en fördel, som äfven af medicinalstyrelsen påpekats — ville öfverintendentsämbetet såsom sin åsikt uttala, att följande bostäder kunde utan några afsevärda förändringar eller reparationer inom oftanämnda hus beredas, nämligen inom gården n:is 77—78 dylika för åtta gifta och en ogift vaktare, inom gården n:o 79 bostad för en gift och möjligen en ogift vaktare samt inom gården n:o 80 bostadslägenhet för en gift vaktare. Hvad gården n:o 81—83 slutligen vidkomme, syntes denna i främsta rummet passa att fylla det anmärkta behofvet af tillgång till en gudstjänst- och samlingslokal, hvartill byggnaden, som innehölle, bland annat, en större lägenhet, som för närvarande användes såsom arbetsstuga, lämpligen kunde omändras.

Såsom af den i ärendet förebragta utredningen framgår, har frågan om förvärfvande för Nyköpings hospitals räkning af förenämnda fastigheter i främsta rummet föranledts af behofvet att bereda ökad utrymme för den vid hospitalet anställda sjukvårds- och ekonomibetjäningen. Liksom vid flertalet af rikets öfriga sinnessjukvårdsanstalter har man nämligen jämväl vid Nyköpings hospital under de senare åren haft att kämpa med synnerligen stora svårigheter att hålla sjukskötarpersonalen fulltalig. Den förnämsta anledningen till att de manliga sjukskötarna icke velat kvarstanna i sina befattningar har här som annorstädes varit, att de icke kunnat ingå äktenskap, enär familjebostäder för dem icke funnits vid anstalten. Då det icke torde vara möjligt att göra platserna såsom sjukskötare mera begärliga, med mindre dylika bostäder anordnas vid detta hospital, i likhet med hvad som redan skett vid åtskilliga af rikets öfriga hospital och asyler, är det uppenbart, att åtgärder härutinnan med det snaraste böra vidtagas.

Af handlingarna i ärendet framgår emellertid, att lämplig plats för uppförande af dylika familjebostäder icke kan beredas inom det nuvarande hospitalsområdet. Ett förläggande af dessa byggnader därstädes skulle allt för mycket inkräkta på anstaltens parkområde och trädgårdsanläggningar, hvilka äro af stor betydelse för patienternas

trefnad och sysselsättning. Att utanför hospitalets område och inom annat byggnadskvarter anordna de ifrågavarande bostäderna kan icke heller vara lämpligt. Från synpunkten af en noggrann och god sjukvård måste det nämligen vara af största vikt, att skötarpersonalen har sina bostäder så nära hospitalet, att den vid förefallande behof kan skyndsamt därstädes infinna sig. Det område, som i förevarande fall utan tvifvel bäst lämpar sig för anordnandet af ifrågavarande bostäder, är det inom samma byggnadskvarter som hospitalet belägna område, om hvars förvärfvande för hospitalets räkning medicinalstyrelsen nu gjort framställning. Dess läge omedelbart intill hospitalet äfvensom den omständigheten att erforderligt antal bostadslägenheter kan utan några mera afsevärda kostnader inredas uti de å området befintliga byggnaderna, tala särskildt för att detta förvärf bör komma till stånd. Härtill kommer att ifrågavarande områdes införlifvande med hospitalsområdet är synnerligen önskvärdt jämväl ur åtskilliga andra synpunkter. Det senare skulle därigenom erhålla en åt alla håll naturlig begränsning och hospitalet befrias från ett för detsamma mången gång störande grannskap. Uti de inköpta fastigheterna skulle dessutom kunna anordnas gudstjänst- och samlingslokaler, hvaraf hospitalet för närvarande är i afsaknad. Då det således är af stor betydelse för hospitalets utveckling, att det af medicinalstyrelsen föreslagna inköpet af ifrågavarande fastigheter kommer till stånd, finner jag mig böra tillstyrka, att förslag härom framlägges för Riksdagen.

Hvad den för fastigheterna betingade köpeskillingen angår, kan det visserligen förefalla som om densamma vore väl högt tilltagen, då den med icke mindre än 28,100 kronor öfverstiger deras sammanlagda taxeringsvärde. Då emellertid, enligt hvad vederbörande framhållit, icke några utsikter förefinnas att för ett lägre pris än det nu ifrågasatta förvärfva fastigheterna, och då en nöjaktig afkastning torde kunna beräknas från de fastigheter, hvilka icke omedelbart komma att tagas i anspråk för hospitalets behof, har jag icke funnit de uppställda köpevillkoren böra göras till föremål för anmärkning från min sida.

Jag vill för öfrigt erinra, att det gifvetvis ställer sig väsentligt billigare för staten att inköpa ifrågavarande fastigheter och, i den mån så kan ske, där anordna boställsrum för gifta skötare än att uppföra nya byggnader för sådant ändamål. Såsom nämndt, har nämligen öfverintendentsämbetet meddelat, att utan afsevärda förändringar eller reparationer bostäder för tio gifta och en, möjligen två ogifta skötare kunna beredas inom gårdarna n:r 77—80. Sammanlagda köpeskillingen för dessa gårdar uppgår till 43,000 kronor. Enligt för innevarande års Riksdag

framlagdt förslag rörande uppförande af boställshus för gifta manliga skötare vid Vänersborgs hospital och asyl belöper sig kostnaden för ett dylikt boställshus, afsedt för fyra gifta skötare och rymmande lika många lägenheter om 1 rum och kök, till 26,400 kronor, hvare kostnaden för markförvärf ej inberäknats. För det antal skötare, som skulle kunna inrymmas i de till inköp för 43,000 kronor föreslagna gårdarna, skulle kostnaden för uppförande af nya boställshus enligt förut gillad plan sålunda uppgå till åtminstone 70,000 kronor.

Samtliga fastigheterna äro, enligt hvad af mig infortrade gravationsbevis gifva vid handen, besvärade af penninginteckningar, dock till belopp understigande den för hvarje fastighet betingade köpeskillingen; och torde vid dessa förhållanden tagas hänsyn vid uppgörande af köpeskillingslikviden. I fastigheten n:o 78 är därjämte meddelad inteckning till säkerhet för en afhandling, hvarigenom J. Björk och hans hustru under sin lifstid tillförsäkrats nyttjanderätt till ett rum i samma fastighet. Enligt införskaffade bevis äro emellertid makarna Björk numera döda, hvadan inteckningen saknar betydelse.»

På grund af hvad sålunda anförts och då de af vederbörande fastighetsägare afgifna anbud icke voro bindande längre än till den 1 oktober 1908 hemställde departementschefen om aflåtande af förevarande proposition.

Då utskottet funnit behovet af ökad utrymme för ifrågavarande hospital, särskildt för beredande af familjebostäder åt gifta skötare, vara genom hvad därom i ärendet förekommit ådagalagdt samt de för den ifrågasatta utvidgningen till inköp föreslagna tomterna synas för ändamålet synnerligen välbelägna, har utskottet, som ej heller funnit anledning till erinran mot beloppen af de för de olika fastigheterna begärda köpeskillingarne ansett sig böra biträda propositionen. Utskottet vill emellertid särskildt betona hvad öfverintendentsämbetet i sitt i ärendet afgifna utlåtande uttalat därom, att utan afsevärda förändringar eller reparationer bostäder för tio gifta och en, möjligen två ogifta skötare kunna beredas inom gårdarne n:is 77—80.

Under framhållande häraf får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, för inköp för Nyköpings hospitals räkning af tomterna n:is 77—83 i Nyköpings stads tredje kvarter, på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 71,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t

*Utskottets  
yttrande.*

att låta förskottsvis under år 1908 af tillgängliga  
medel utanordna nämnda belopp.

Stockholm den 6 april 1908.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

---